

ਆਡਿਟ AL ਸਿਵਲ

ਇੰਦਰ ਦੇਨ ਦਾਤਾ ਅਤੇ ਦਯਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮਹਾਜਨ, ਐੱਫ. ਜਗਤ ਰਾਮ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

' ਬਨਾਮ

ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਰੂਪ — ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1963 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 477.

1949 ਦਾ HI) - ਪਰਵੀਸੋ - ਨੂੰ ਸ. 13(2) (7) - "ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ" - ਦਾ ਮਤਲਬ - ਕੀ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਮੇਤ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ 5 ਵਾਂ ਹੈ - ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਰਡਰ ਟਾਲਿਆ ਗਿਆ—ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ—ਕੀ ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ—ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ—ਕੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੇ ਫੰਡਾਂ ਦਾ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਰਾਏਦਾਰ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949

ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2)(i) ਦੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿੱਚ, "ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ।

ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ"। ਇਸ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ ਸੰਮਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੰਮਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ 'ਉਨ੍ਹਾਂ' ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਉਸ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। 'ਬਕਾਇਆ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ 'ਡਿਊ' ਸ਼ਬਦ ਬੇਲੋੜਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਬਕਾਇਆ' ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ.. ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਇਹ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ 'ਸੰਮਨ ਦੀ ਨਿਯਤ ਸੇਵਾ' ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ 'ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ' ਨਹੀਂ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਰੈਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਹੁਕਮ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਸ ਦਿਨ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ 'ਕਾਰਵਾਈਆਂ' ਵਿੱਚ ਦਸ ਭਾਗ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਦਿਨ 'ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਅਸਫਲਤਾ 'ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਰਹੇਗੀ,' ਬਸ਼ਰਤ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟੈਂਟ ਰੋਲਰ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਬਕਾਏ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ ਲਈ ਫੰਡ ਸਨ। ਕਿਰਾਏ ਦੇ. ਇਹ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਇਆ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਰਤਨ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਸਨ।

ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਦੁਆਰਾ 17 ਦਸੰਬਰ, 1963 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸੌਖ ਅਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਟੀਵੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਡੀ.ਕੇ ਮਹਾਜਨ, 5 ਨਵੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ।

1949 ਦੇ ਐਕਟ 3 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸ਼੍ਰੀ ਸੀ.ਜੀ. ਸੂਰੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਥਾਰਟੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ 22 ਜੁਲਾਈ, 1963 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮਿਸ ਹਰਮੋਹਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕਿਰਾਇਆ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ

ਕੰਟਰੋਲਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 3 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1963 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬੇਦਖਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ,

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਵਾਈ.ਪੀ ਗਾਂਧੀ ।

ਜੂ ਆਰ ਅਗਰਵਾਲ ਅਤੇ ਐਸ ਐਸ ਢੀਗਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬ ਲਈ ।

ਨਿਰਣਾ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ . ਜੇ.—ਇਹ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ, ਦੁਆ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ 17 ਦਸੰਬਰ, 1963 ਦੇ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਚ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚਲੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਰੈਫਰ ਰਿੰਗ ਆਰਡਰ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਢੱਕਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਰੈਫਰਿੰਗ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇਸ ਆਰਡਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਸਵਾਲ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉਹ ਇੱਕ ਹੈ ਪਰ ਇਸਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ 15 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਮ੍ਹਾਂ ਰਕਮ ਸੀ? ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ, 1949 (ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 1949) ਦੀ ਧਾਰਾ 13(3)(2) (i) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦਾ ਅਸਲ ਘੇਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਐਕਟ) ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

“ਬਸ਼ਰਤੋਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬਕਾਏ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਰਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਜੋ ਕਿ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਪ੍ਰਾਵੀਸੇ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਬੇਦਖਲੀ ਤੋਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਰਾਇਆ ਕੱਢਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ 6 ਫੀਸਦੀ ਸਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਲਾਗਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Jagat Ram
 ਪ.
 Shanti Sarup

ਐਕਟ (ਸੈਕਸ਼ਨ 20) ਦੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਪਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਇੱਕ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਹੈ। Mahajan, J. ਕੰਟਰੋਲਰ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੋਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨੋਨੀਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, - ਪਿਟਮੈਨਜ਼ ਸ਼ਾਰਟਹੈਂਡ ਅਕੈਡਮੀ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਜ਼ ਬੀ, ਲੀਲਾ ਰਾਮ ਐਂਡ ਸੰਨਜ਼ (1), ਹਾਲਾਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀ ਪੁੱਤਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲਰ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਹਨ। ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਬਹੁਤ ਸੀਮਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ (ਸੈਕਸ਼ਨ 16)। ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 13 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਮਥਰਾ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ (2) ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ। :-

... ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲਈ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਨਿਆਂਇਕ ਜਾਂਚ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹੋਰ ਤਕਨੀਕੀ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਜਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਟਾਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਮੋਹਨ ਲਾਲ (3), ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ: -

"ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ

ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਐਕਸਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ (ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ।"

- (1) ILR 1949 ਪੰਜਾਬ 606-1950 PLR1
- (2) ILR 1957 ਪੁੰਜ. 611-1957 PLR 45.
- (3) ILR 1957 ਪੁੰਜ. 305=1957 PLR, 38.

Jagat Ram
v.
Shanti Sarup

ਕਿਰਾਇਆ ਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਕਾਇਆ ਹੈ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਗਿਆਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਫਸੈੱਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਅਤਿਕਥਨੀ ਜਾਂ ਝੂਠਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਲੈਣ ਲਈ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਲਈ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਡਿਫਾਲਟ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਝੂਠਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਇਹ ਪ੍ਰੋ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਢੁਕਵਾਂ ਵਿਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ? ਜੇਕਰ ਉਹ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਸੰਮਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਧਾਰਾ 13(2) (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠ ਰਹੇ ਹਾਂ ਜੋ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਲਾਭ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਲਾਭ ਤਾਂ ਹੀ ਉਪਲਬਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਆਪਣੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵੀ ਉਲਟ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਡਿਊ s^Hce' ਵਾਕਾਂਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣ ਲਈ 'ਡੀਪੀਈ ਸਰਵਿਸ' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਸੰਮਨਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਰੈੱਟ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਮਨ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰਾਂ ਨੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਸੰਮਨ, ਕੋਈ 'ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਸੰਮਨ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੋਣ। ਮੂਲ ਫੈਸਲਾ *ਮੇਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ* (5) ਵਿੱਚ ਖੋਸਲਾ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

"ਸੁਣਵਾਈ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਰੁਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।"

ਵਿਦਵਾਨ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਲਈ ਕਪੂਰ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਦੇ - *ਹੀਰਾ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ* 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। *Co. ^ ਅਤੇ ਹੋਰ* (6), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ-

'ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ 'ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਹ ਦਿਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

(5) ILR (1961)2 P^jT79Z ~ "

(6) ਏਆਈਆਰ 1951 ਪੁਨ। 441.

ਸੰਮਨ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਸ ਨੂੰ ਚੁੱਕਦੀ ਹੈ।

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.

ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ, ਜਦੋਂ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਦੇ

Jagat Ram
v.
Shanti Sarup

ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੰਮਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ. ਸੰਕੋਤ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਦਾ ਆਧਾਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ' ਹੈ। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ। | ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। £

ਅਗਲਾ ਫੈਸਲਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਖੋਸਲਾ, ਸੀ.ਜੇ. ਨੇ ਮੇਲਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ., ਮੁਖ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਸਿਰੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (7) ਵਿੱਚ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫਿਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ' ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਕੋ ਸਵਾਲ ਜੋ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਬਹਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਰਕਮ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦਿਨ ਉਸ ਦਿਨ ਇੰਨੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਖਜ਼ਾਨਾ ਦੁਪਹਿਰ 2 ਵਜੇ ਬੰਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। con ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਦਵਤਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਪੂਰੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਮੇਲਾ ਰਾਵਾ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 14 ਅਗਸਤ, 1963 ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਐਸ.ਬੀ. ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ, ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 60 ਆਫ 1962 ਵਿੱਚ ਫਾਲਜ਼ੋ, ਸੀ.ਜੇ. ਜੇ., ਮੁਕੰਦੀ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਘਨੱਈਆ ਲਾਲ, 1962 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ: 491 ਵਿੱਚ, 17 ਮਈ, 1963 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਬਕਾਇਆ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੇਲਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਖੋਸਲਾ ਦਾ ਮੁਢਲਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਇਕ ਵਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਰੁਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ

(7) ILR 1959 ਪੁੰਜ. 2102=1959 PLR 561।

Jagat Ram
 v.
 Shanti Sarup

ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣਾ - ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਿੰਦੂ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਸੀਮਤ ਸਾਬਕਾ ਤੰਬੂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਾਲ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਣਵਾਈ ਹੈ? ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ 'ਡਿਊ ਸਰਵਿਸ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਟ Mahajan, J. ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 13'(2) (i) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਅਰਥ ਕਿਉਂ ਨਾ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ। . ਇਹ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਣਿਆ-ਪਛਾਣਿਆ ਸਿਧਾਂਤ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਮੀਕਰਨ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਰਥ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸੇ ਅਰਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 'ਡਿਊ ਸਰਵਿਸ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਡਰਲ ਸਟੈਚੂਟ (ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ *ਸਰਗਰਮ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗਨੇ* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ *ਨਿੰਮੀ ਚਰਨ ਬਨਾਮ ਸ਼ਾਮ ਮੋਹਨ (8)* ਵਿਚ ਪਾਠੀਗ੍ਰਹੀ, ਜੇ. ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਵੀ ਦੇਖੋ। ਪਹਿਲਾਂ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 'ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਿਉਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ - ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕੇਸ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੈ ਜੋ - ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਰਕਮ ਮੋਨਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, *ਰਾਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਮਥਰਾ ਦਾਸ (9)* ਹੈ, ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ, ਜੇ. ਇਹ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੈਪਸੂ ਅਰਬਨ ਰੈਟ ਰਿਸਟ੍ਰਿਕਸ਼ਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ (2006 ਬੀਕੇ ਦਾ ਨੰਬਰ VIII) ਦੀ ਧਾਰਾ 17 ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ! ਕਿਸੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਧਿਰਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ 29 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਮੇਲਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਕੁੰਦਨ ਲਾਲ, ਸਿਵਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 582, 1959 ਵਿੱਚ ਖੋਲ੍ਹਾ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ ਵਿਦਿਅਕ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ: -

“... ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਪਸੂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ (8) ਏਆਈਆਰ 1953 ਉੜੀਸਾ 254 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਟਕਰਾਅ ਹੈ।
 (9) ILR 1955 ਪਟਿਆਲਾ 388.

Jagat Ram
v.
Shanti Sarup

ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।" ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, 'ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ' ਮੁਦਈ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੇਵਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ 'ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵਿਆਖਿਆ ਤੋਂ ਹਟਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਖੋਸਲਾ, ਸੀ.ਜੇ., ਅਤੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲੇ ਜੋ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਹੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਾਰਾ 13 (2) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ 'ਸੇਵਾ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਬਕਾਇਆ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।) (i) ਐਕਟ ਦੇ.

ਕੇ.ਐੱਮ. ਧੌਤਰੇ ਬਨਾਮ ਏ.ਐੱਲ. ਮਾਸ਼ਾਲਕਰ (10) ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ, ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਮੇਲਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵਾਂਗੇ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕੌਮ ਦਾ ਤਰਕ ਸਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਂ। ਮੇਲਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਸਿੱਖਿਆਰਥੀ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ: -

"ਤੋਂਡੋਲਕਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਨ, ਜੇ. ਕਦੇ ਵੀ (ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਹ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ) ਮੈਨੂੰ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਸਨੇ 'ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ' ਅਤੇ 'ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ*' ਵਿਚਕਾਰ ਫਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਜੋ ਕਾਰਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਕਈ ਦਿਨਾਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਉਹ ਦਿਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਸਮੀਕਰਨ 'ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ' ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

"ਦੂਜਾ, ਜੇ 'ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਮੁੜ-ਮੁੜਨ ਯੋਗ ਤਾਰੀਖ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜੋ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਯਾਨੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਈ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਸਾਨ ਕੀ ਸੀ? 'ਦਿਨ' ਕਹਿਣ ਨਾਲੋਂ -

Jagat Ram
 v.
 Shanti Sarup

ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਫਿਕਸ?' 'ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ' ਵੀ ਦਰਾਮਦ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸੁਣਵਾਈਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। -

ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਸੁਣਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ Mahajan, J. ਇਹ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਤੇ ਦੁਹਰਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਖਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਜੋ ਉਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ' ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਕੋਈ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਅਤੇ ਕੋਈ ਆਖਰੀ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾ ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਦੋਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ।

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਇਹ ਤਰਕ ਮੈਨੂੰ ਬਹੁਤਾ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਅਤੇ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਹੈ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦਿਨ ਜੋ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ, ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਫੋਬ ਸੁਣਵਾਈ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰ ਦਿਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਜੋ ਅੰਤਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਭਰਮਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਰਕਸੰਗਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦਿਨ ਉਹ ਦਿਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਮਾਮਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਦਿਨ ਹੋਣ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) (i) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਪਾਠ ਵਿੱਚ, 'ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ' ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ 1 ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੇਵਾ' ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਖੋਸਲਾ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨਜ਼ਰੀਏ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਫਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੰਮਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ; ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਮਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ, - ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੀ ਅਪੀਲ ਉਸ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡੇ

Jagat Ram
v.
Shanti Sarup

ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਨਾਲ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ 'ਬਕਾਇਆ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਦੇਣ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੀ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ 'ਡਿਊ' ਸ਼ਬਦ ਬੋਲੋੜਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਬਕਾਇਆ' ਸ਼ਬਦ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਜੇਕਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਨਕਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਕਿਰਾਇਆ ਨਿਯੰਤਰਕ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਪੀਅਰੈਂਸ ਹੋਵੇਗਾ ਪਰ 'ਸੰਮਨ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਸੇਵਾ' ਨਹੀਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ 'ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ' ਨਹੀਂ?

ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਹਿਲੂ ਵੱਲ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਲਗਾਤਾਰ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੀ ਤਰੀਕ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਉਸ ਦਿਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਉਸ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਨਾ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਜਦੋਂ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਸ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਕੀ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਹੁਣੇ ਹੀ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ: -

(1) ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਬਲ ਰਾਜ (11)।

(2) ਓ.ਪੀ. ਕਾਠਪੱਲਾ ਬਨਾਮ ਸ. ਲਖਮੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ (02)।

6Y) ਏਆਈਆਰ 1953 'ਪੰਛ 247।

- ■

(12) ILR (1963) 2 ਪੁੰਜ. 257-1963 PLR 438.

Jagat Ram
v.
Shanti . Sarup

- (3) ਦਵਾਰਕਾ ਦੇਵੀ ਅਤੇ 'ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੰਸ ਰਾਜ (13)।
- (4) ਬਿੱਛਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਡੀ. ਲਾਜਪਤ ਰਾਹ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 44 ਆਫ 1959, 13 ਅਗਸਤ, 1959 ਨੂੰ ਕੈਪੂਰ, ਜੇ. Mahajan, J.
- (5) ਨਰਸਿੰਘ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਰਾਮ, 1960 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 396, 30 ਮਾਰਚ, 1961 ਨੂੰ ਖੋਸਲਾ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ, ਸੀ.ਜੇ.
- (6) ਠਾਕਰ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਸਿਰੀ ਰਾਮ, 1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 423, 29 ਸਤੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਫਾਲਸੋ, ਜੇ., ਅਤੇ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- (7) ਦੈਤ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਜਾਚਕ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਵੀਰਨ ਦੇਵੀ (14)।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਡੇ+ਈ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨ 'ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ' ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਬਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ 'ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ' ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਹੋਵੇਗੀ, ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਲਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਜੇਕਰ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੇਸ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਰਹੇਗੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਸੰਮਨ

ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ!

ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਕੋਲ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਕਲੀਅਰ ਕਰਨ ਲਈ ਫੰਡ ਸਨ। ਇਹ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਕਿਰਾਇਆ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਬੇਦਖਲੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਲਈ ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਨਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਾਧਨ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਹਿਲੂ 'ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟ ਲਈ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਝੂਠੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜੋ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਹਨ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਕੋਈ ਆਸਾਨ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

(13) ILR (1963)'2 ਪੰਜ. 458—1963 PLR 705।

(14) 1964 PLR 762

ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਕੋਈ 'ਉਚਿਤ ਸੇਵਾ' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ 7 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ। ਉਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ! ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜੋ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਕੇਸ ਨੂੰ 9 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, 9 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। 9 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ-ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ 14 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਐਕਸਪਾਰਟ ਆਰਡਰਾਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ 15 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਬਕਾਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ 5 ਮਾਰਚ, 1963 ਨੂੰ ਐਕਸਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਤੈਅ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਸੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਕਾਏ ਕਲੀਅਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ 5 ਮਾਰਚ, 1963 ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਐਕਸਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਐਕਸ-ਪਾਰਟ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਕੇਸ ਹੁਣ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਦੀ ਲਾਗਤ, ਘਟਨਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ।

23 ਨਵੰਬਰ, 1964 ਨੂੰ ਰੈਟ ਕੰਟ੍ਰੋਲਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇੰਦਰ ਦੇਵ ਦੁਆ, ਜੇ.-ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ